

BEOGRAD K'O REPUBLIKA

Autor: S. B.

EKSPERTSKI TIM JUČE PREDSTAVIO MODEL ZAKONA O GLAVNOM GRADU

Beograd bi imao veće nadležnosti, a njegov bi status bio bliži položaju pokrajine i republike. Glavne novine bile bi što bi Grad dobio imovinu, komunalnu policiju i poresku upravu

ZAKON o glavnom gradu čeka se već četiri godine. Trebalo je da bude usvojen šest meseci po donošenju Zakona o lokalnoj samoupravi, ali njegov predlog javnost još nije ugledala. Juče je, međutim, nevladina organizacija "Palgo centar" predstavila model Zakona o gradu Beogradu na kome je godinu dana radila grupa eksperata. Među glavnim novinama koje predviđa ovaj model su uvođenje komunalne policije i gradske poreske uprave, a Grad bi trebalo da dobije i svoju imovinu. - Novi i stari ustav i Zakon o lokalnoj samoupravi pominju Zakon o Beogradu, a nijedan predlog tog akta nije do sada urađen - naglasio je Zlatko Stefanović, profesor Pravnog fakulteta Univerziteta Union, član tima koji je radio na modelu zakona. - U Ministarstvu za državnu upravu i lokalnu samoupravu mi je rečeno da postoji njihov predlog zakona, ali ja nikada nisam imao uvid u taj tekst. Ovlašćenja Beograda bi, prema modelu "Palgo centra" trebalo da budu veća nego što su sadašnja. Njegov status bi bio između sadašnjeg položaja opštine i pokrajine i republike. Samim tim povećala bi se i ovlašćenja gradskih i prigradskih opština, jer bi im Grad prebacio deo nadležnosti.

O održavanju komunalnog reda brinula bi komunalna policija. Ona bi kontrolisala parkiranje, deponovanje otpada, snabdevanje vodom, odvođenje otpadnih voda, javnu čistoću, rasvetu, održavanje pijaca, parkova, lokalne puteve, prevoz putnika u gradskom, priigradskom i taksi prevozu.

- Ovim modelom je zadržan direktan izbor gradonačelnika, a takva praksa se uvodi i za predsednike opština i sve druge izvršne organe - naglasila je Snežana Đorđević, profesor na Fakultetu političkih nauka. - Ovakvim izborom se smanjuje uticaj političkih stranaka, a povećava uloga građana.

Novi ustav je omogućio da se opštinama vrati imovina, pa je to prilika da i Beograd dobije svoju imovinu. Ako bi juče predstavljeni model Zakona zaživeo, Beograd bi dobio i svoju poresku upravu. Ona bi umesto Republike prikupljala prihode poreza koji se vraćaju prestonici. Direktora bi imenovao gradonačelnik.

Antrfile:

POREZ U OPŠTINI

OD sledeće godine, 1. januara 2007. počće da se primenjuje i Zakon o finansiranju lokalnih samouprava. Njime je predviđeno da opštinske vlasti naplaćuju poreske prihode.

- Već je 40 lokalnih samouprava potvrdilo da su spremne da obavljaju tu funkciju - rekao je juče Željko Ožegović, predsednik Novog Beograda. - Ministarstvo finansija će to i dalje obavljati za one koje nisu spremne. U naredne dve godine, međutim, sve lokalne samouprave će taj posao morati da preuzmu na sebe.

SAVET GRADONAČELNIKA

MODEL Zakona o Beogradu predviđa novo telo. To je Savet gradonačelnika. Činili bi ga predsednici svih opština i gradonačelnik. Njeogova uloga bi bila da usaglašava rad Grada i opština.

BEOGRAD KAO DRŽAVA

Autor: NENAD RADIČEVIĆ

Predstavljen model zakona o glavnom gradu

Prestonica bi dobila mnogo veće nadležnosti ukoliko bi Skupština Srbije usvojila Predlog zakona stručnjaka „Palgo centra“

Glavni grad Srbije trebalo bi da postane metropolitanski region sa svim značajnim nadležnostima, od poreske uprave preko urbanizma i vodoprivrede do komunalne policije. Ipak, to će se dogoditi samo ako bi Skupština Srbije usvojila zakon o gradu Beogradu čiji model su juče predstavili stručnjaci „Palgo centra“. Ova nevladina organizacija izradila je model zakona koji bi, prema rečima profesora Zlatka Stefanovića, učinila da po ovlašćenjima Beograd ima status između opštine i pokrajine, odnosno republike.

– Novi i stari ustav, kao i Zakon o lokalnoj samoupravi pominju zakon o Beogradu, a nijedan predlog tog akta nije do sada urađen. Ministarstvo za državnu upravu i lokalnu samoupravu tvrdi da postoji njihov predlog zakona, ali ga dosad niko nije video. Cilj našeg modela jeste da uredi položaj Beograda i njegovu unutrašnju organizacionu i strukturu gradskih i prigradskih opština. Nažalost, ni novi ustav nije propisao položaj gradskih opština, što je učinjeno u ovom modelu. Osim toga, značajne novine su uvođenje komunalne policije, omogućavanje gradu i opštinama da imaju svoju imovinu, kao i organizovanje poreske uprave Beograda koja bi imala izvesnu samostalnost u odnosu na Republiku – objašnjava Zlatko Stefanović, profesor Pravnog fakulteta Univerziteta Union.

Međutim, ovim predlogom zakona predviđeno je i da se Beograd decentralizuje, tako da gradske i prigradske opštine dobijaju veće nadležnosti. Prema rečima Snežane Đorđević, profesorke Fakulteta političkih nauka, povećava se značaj mesnih zajednica, pri čemu je omogućeno da se osnivaju i gradske četvrti i kvartovi kao oblici mesne samouprave.

– Zadržan je model direktnog izbora gradonačelnika, a takva praksa se uvodi i za predsednike opština i sve druge izvršne organe, čime se smanjuje uticaj političkih stranaka, a povećava uloga građana u donošenju odluka, uz javne rasprave pri donošenju budžeta, organizovane zborove i referendume – kaže Đorđevićeva.

Iako novi ustav predviđa da se predsednici lokalne samouprave biraju u skupštinama, prema rečima Dušana Vasiljevića iz USAID-a, to je moguće izmeniti, jer je predviđeno da je zakonom o glavnom gradu moguće Beogradu dati i druge nadležnosti.

– Neposrednim izborom izvršnih organa pokušali smo da smanjimo uticaj političkih stranaka. Nesklad sa Ustavom je to što smo predvideli da prirodna bogatstva mogu da budu svojina grada i opština – kaže Vasiljević, šef tima za pravne reforme u USAID programu „Podsticaj ekonomskom razvoju opština“.

Uvođenje lokalne poreske uprave je, prema rečima Željka Ožegovića, predsednika SO Novi Beograd, već predviđena usvojenim Zakonom o finansiranju lokalnih samouprava.

– Prema tom zakonu, opštine koje su za to sposobne već će od 1. januara 2007. godine oformiti poreske uprave, dok će ostale imati rok od dve godine da osposobe kadrove i nabave softver za ovaj posao. Oko 40 lokalnih samouprava je trenutno sposobno za preuzimanje ovog posla, a Beograd je među njima – kaže Ožegović i dodaje da bi uvođenje komunalne inspekcije bilo veoma značajno za Beograd.

Modelom zakona predviđeno je da Skupština grada imenuje načelnika komunalne inspekcije, poput šerifa u SAD, koji bi bio nezavisan od federalne policije, a biran na izborima.

Međutim, većito rivalstvo između Beograda u kome živi četvrtina Srbije i Republike koja zazire od njegove snage već godinama sprečava republičku vlast da glavnom gradu da status koji uživaju sve evropske prestonice. Iako je zakon o Beogradu trebalo uraditi šest meseci posle stupanja na snagu Zakona o lokalnoj samoupravi, izglasanog još februara 2002. godine, to se još nije dogodilo.

Predstavnici ekspertskog tima koji su radili duže od godinu dana na izradi modela zakona smatraju

da ovo nije finalna verzija i očekuju da prođe javnu raspravu, pre ulaska u skupštinsku proceduru.

Antrfile:

Neizvesna podela opština

U izradi modela zakona, razmatrano je da se uvede i nova teritorijalna organizacija Beograda. Iako to nije izričito napisano, ovim aktom omogućeno je da se gradske opštine dele, ukidaju i spajaju. Na primer, postoji inicijativa da se Palilula podeli na levu i desnu stranu Dunava, gde bi centar nove opštine bila Borča, kao i da se Čukarica i Voždovac podele na gradski i prigradski deo. Među inicijativama pominje se i drugačija organizacija Novog Beograd u kojem živi 300.000 ljudi, kao i predlog da svako od 35, 36 beogradskih naselja dobije status posebne opštine sa manjim nadležnostima. Ipak, konačni predlog Zakona o glavnom gradu i eventualnoj drugačijoj unutrašnjoj organizaciji prestonice odrediće poslanici Skupštine Srbije.

[Elektronska arhiva MEDIJSKE DOKUMENTACIJE ne može se koristiti \(kopirati, replicirati ili pretraživati\) u komercijalne svrhe bez posebne dozvole i ugovora sa vlasnikom Arhive - Ebart/Medijska dokumentacija©.](#)

PRESTONICA JE VIŠE OD GRADA

Autor: Z. V.

Prvi put predstavljen Model zakona o gradu Beogradu

Zakon o gradu Beogradu spominje se u starom i novom Ustavu Srbije i o Zakonu o lokalnoj samoupravi, ali niko do sada nije uradio model ovog zakona. Ministarstvo za lokalnu samoupravu tvrdi da imaju predlog zakona ali zakon praktično ne postoji na oficijalnom sajtu. To je i osnovni razlog zbog koga su se stručnjaci okupili i izradili Model zakona o gradu Beogradu u okviru Palgo centra - izjavio je juče prof. dr Zlatko Stefanović, jedan od kreatora ovog modela.

On je na jučerašnjoj prezentaciji rekao da je cilj ovog modela da uredi položaj grada Beograda i njegovu unutrašnju strukturu.

- Beograd ne može biti isto što i bilo koja opština u Srbiji. Beograd treba da bude nešto između jedinice lokalne samouprave odnosno opštine i pokrajine odnosno republike - objasnio je prof. Stefanović. Prema rečima prof. dr Snežane Đorđević, na ovom modelu stručnjaci su radili više od godinu dana.

- Ovim modelom smo napravili decentralizaciju vlasti, povećali saradnju Grada i opština i pokušali da napravimo jedan demokratski grad jer Beograd je mnogo više od grada, on je metropolitanski region - rekla je prof. Đorđević.

Uvođenje komunalne policije je jedno od dobrih rešenja ovog modela s obzirom na to da u Beogradu poslednjih godina vlada pravi haos po tom pitanju - kaže Ožegović.

Prema ovom modelu „komunalna policija obezbeđuje komunalni red u oblasti parkiranja, deponovanja otpada, snabdevanja vodom, odvođenja otpadnih i atmosferskih voda, javne čistoće, javne rasvete, održavanja pijaca, parkova, zelenih površina, saobraćajnih oznaka i signalizacije, sahranjivanja, lokalnih puteva, buke, radnog vremena, prevoza putnika u gradskom i prigradskom saobraćaju, taksu prevoza, pruža informativne usluge građanima“.

Prema rečima Dušana Vasiljevića, ovaj model bi trebalo da smanji uticaj političkih stranaka a poveća angažovanje građana u donošenju najvažnih odluku među kojima je i budžet. Model zakona o gradu Beogradu ne sadrži odredbe o zdravstvu i drugim delatnostima jer su one ,kako je rečeno na jučerašnjoj prezentaciji, uređene drugim zakonima, te da bi njihovo unošenje samo dodatno opteretilo ovaj model.

Antrfile:

GRADU TREBA VIŠE VLASTI

Autor: L. G.

U „Medija centru“ juče je predstavljena radna verzija Zakona o gradu Beogradu, a ključne novine koje predviđa su da Grad dobije svoju imovinu, komunalnu policiju i poresku upravu. Radnu verziju zakona pripremila je nevladina organizacija „Palgo“.

Antrfile:

Elektronska arhiva MEDIJSKE DOKUMENTACIJE ne može se koristiti (kopirati, replicirati ili pretraživati) u komercijalne svrhe bez posebne dozvole i ugovora sa vlasnikom Arhive - Ebart/Medijska dokumentacija©.